Це сталося в середині липня в одеському будинку відпочинку "Приморський" — їх там чимало вздовж берега за Великим Фонтаном. Була незвичайна жара, навіть для Одеси, і цілком природно, що новоприбулий — високий, худорлявий чоловік у білому лляному костюмі — попросив дієтсестру посадити його на веранді, яка великим сегментом видавалась у бік парку. Густолисті софори, що росли біля самісінької балюстради, прикривали різнокольоровий пластиковий козирок веранди від пекучого сонця. Тут легше дихалось, не те що в залі.

Чоловік у білому роззирався навколо, поки дієтсестра метикувала, куди його посадити.

— О, згадала. Є одне місце! — Вона почала пробиратись поміж столиками, новоприбулець простував за нею. — Ось, будь ласка, сідайте біля Кирила.

Кирило — хлопчик років шести — подивився спідлоба на чужого дядю і невдоволено засопів. Бо, хто йо-го зна, чого можна чекати від цього незнайомого. Може, він візьметься допомагати мамі в її "піклуванні": з моря вилазь, щойно зайшов, за столом з'їдай усе до крихти… Процес годівлі особливо набрид хлопцеві. Мама вважає, що наїдатися — то головне в житті, а тому старається напхати Кирила по саму зав'язку. Почали вчити його грати на піаніно, то тепер мама щоразу примушує з'їсти зайвий бутерброд з маслом то за Бетховена, то за Чайковського чи Паганіні… А коли й це не допомагає, тоді мама накидає собі на голову простирадло і танцює перед ним — аби тільки їв. А що вигадає цей дядько? Бач, уже всміхнувся до мами, і вона сказала:

— Номінально мене звати Лариса Тимківна, скорочено — Лайті, просто Лайті.

Незнайомець усміхнувся, але не встиг і слова сказати, як вона заторохтіла:

— Може, ви вплинете на мого Кирила — зовсім не хоче їсти! Я думала, на свіжому повітрі в нього з’яв-иться апетит, але де там, хоч я й на нього купила путівку.. От бач, синку, ось і дядя не любить, коли діти погано їдять…

Кирило поклав ложку і стиснув губи, вичікуючи, як реагуватиме на це чужий дядя. А той усміхнувся, по-змовницькому підморгнув до Кирила і сказав:

— Якщо зголодніє, то їстиме, правда?

Це одразу сподобалось хлопцеві.

— Авжеж! — просяяв.

З тієї миті вони й подружилися.

— А як вас звати? — якось запитав Кирило, нахиляючи голову набік і примружуючи очі. Незнайомець завагався, ніби не знав що відповісти, а потім сказав:

— Ну… називай Нейба.

— Нейба? — повторив Кирило. — Смішно як…

Тих два тижні, що передували подіям, про які тут ідеться, Кирило і дядько Нейба були нерозлучні. "На-лагодилось і харчування Кирила, — як потім пригадувала його мама. — То, було, тримаю ложку з бульйоном, аж рука мені болить, а він стулить губи і жує, і бульйон пережовує! А при тому Нейбі в дитини нарешті з’явився апетит".

Разом з дядею Нейбою Кирило стрибав з місточка в воду, плавав, пікся на сонці.

Коли вони лежали на поролонових підстилках, Кирило просторікував про всяку всячину, так і сипав за-питаннями.

— А як вода надходить до вершини дерева?

— А чому море не ллється на небо?

— А чи є ще десь така планета, як наша Земля, така самісінька?

— А чому… А чого…

Нейба окине замисленим поглядом синяву моря та й почне розказувати… У Кириловій уяві постають химерні картини, в яких переплітається казка і дійсність, сон і мрія. Слухаючи, Кирило аж рота роззявляв — так йому було цікаво.

— Усе в світі, Кириле, взаємозв’язане… — говорив Нейба, поглядаючи на море. — І оцей ось камінчик, і ота хвиля, що хлюпочеться в берег, і акація над урвищем, і дельфін у глибині. Всі ці незчисленні зв’язки можна простежити, а є ж іще й такі, про які земляни й не здогадуються…

— Земляни? — перепитав Кирило. — Які це?

— Ну, ти, твоя мама, ось пляжники… Усі, хто живе на Землі.

— Мама, певно, й не здогадується про те. А ви? — схиливши голову набік, хлопчик хитро примружив очі. — Ви знаєте?

Нейба усміхнувся:

— Трохи знаю… Світ подібний… Ну, як би тобі наочніше пояснити? Світ подібний на велетенський бу-динок. Оцей ось простір, що ти бачиш, — суходіл, море, небо, — це тільки одна квартира. Поряд — інші, бага-то інших, зовсім не таких.

— От цікаво!.. — зітхнув Кирило.

Лайті, вибравшись з води і розтираючи рушником своє сите, засмагле тіло, теж слухала розповіді Нейби. "Хоч і дурниці він плете, — думала собі, — але нехай, Кирилко добре їсть — чого ж іще треба?" І прихитрялася навіть на пляжі згодувати хлопцеві то пиріжок, то кульок золотистих абрикосів чи хоча б два–три червоні помі-дори.

Все йшло добре, відпочинок уже наближався до кінця, і Лайті навіть не підозрювала, що водночас наближаються події, яких вона не забуде до скону.

А почалося ось як. За обідом Нейба кивнув у бік алеї, що йде від веранди до широкого "проспекту". Алея заставлена трапеціями із залізних трубок, пофарбованих під алюміній. На деякі з них поп’ялася виноградна ло-за, а всі інші стоять голі, ніби тільки для того, щоб поділяти простір на рівні призми. Кирилові алею видно було з правого боку, з ребра. У дальніх просвітах поміж білими стоянками ніби плавали в повітрі великі червоні плями — то полум’яніли канни.

— Зверни увагу, Кириле, — сказав Нейба, — отам, в кінці алеї, наче збільшувальна лінза. Дивись, який височенний чоловік!

Кирило поглянув — справді. Чоловік дістає головою до металевої дуги. Та ось він підійшов ближче і од-разу поменшав, став таким, яким він є насправді. Це зовсім невисокий дядя, Кирило бачив його не раз.

— Ти диви… Чудасія!

Кирило покинув їсти і невідривно дивився в кінець алеї. Кожен, хто повертав сюди чи прямував туди, здавався карикатурно високим і тонким, як у кривому дзеркалі кімнати сміху.

— Повітряна лінза, — сказав Нейба.

— Ану ж я побіжу туди, а ви дивіться! — схопився з-за столу Кирило.

Не встигла мама й слова вимовити, як він уже вибіг під білі трапеції алеї. Добіг у кінець — мама аж пир-снула зо сміху, побачивши, який він зробився високий. Та ось Кирило крутнувся — і зник. Наче розтанув у повітрі, ніби там його й не було. Тільки жевріють розмиті плями канн.

— Обід холоне, а він затіяв гру, — невдоволено промимрила Лайті, зиркнувши на Нейбу. А той лише за-гадково посміхнувся.

Повернувся Кирило десь, мабуть, через півгодини — Нейба вже скінчив обід, а мама була як чорна хма-ра. Як. раптово зник, так раптово й з’явився, на мить закривши собою червоні плями квітів. Прибіг захеканий, збуджений.

— Ой, де я був! Ось подивіться, що тут…

Кирило поклав на стіл коробку, загорнуту в сріблясту фольгу і навхрест перев’язану блакитною стрічкою.

— Ну, їж, їж, все вже прохололо, — примирливо сказала мама і взялася розпаковувати коробку. Найпер-ше вийняла якусь химерну іграшку — з великої прозорої кулі витикалися малі, різних кольорів і відтінків. Покрутила в руках, притиснула пальцями — іграшка розпалася на сегменти, кубики, призми і кульки.

— Де це ти взяв?

— Мені подарували… Там такі хороші люди! Побачили мене, обступили, усміхаються…

— Так ти в корпус забігав, нечемний хлопчисько?

— Ніякого корпусу там нема, — відказав Кирило, уминаючи пиріг. — Там якийсь… ну, такий павільйон, і всього-всього повно!

— Що ти мелеш? — Лайті взяла з коробки цукерку, також обгорнуту фольгою. — Тут, на території, не-має ніякого магазину. Невже змотався на шістнадцяту станцію?

— Та ні, я тут ось був.

Лайті підозріло подивилась на сусіда:

— Це ви дали йому грошей?

— Ні, — знизав плечима Нейба. — В мене ледве на путівку вистачило.

Він сказав це з серйозним виглядом, та Лайті помітила ледь вловиму посмішку на його тонких губах. О, її не проведеш! Дає хлопцю гроші, а потім…

— Там без ніяких грошей, мам, чесне піонерське! — засміявся Кирило.

— Ну, гаразд, це ще краще, — багатозначно сказала мама. — Може, ти звідти й для мене щось принесеш?

— Я попрошу… — затнувся Кирило. — Хоч вони й не розуміють по-нашому.

— Нічого, зрозуміють! Дістань там гарненькі сережки, і щоб зелені камінчики. — І до Нейби: — Правда ж, личитимуть до мого каштанового волосся?

Той ніяково усміхнувся:

— Можливо.

Пообідавши, Кирило подався в кінець алеї, постояв там, потупцявся та й вернувся ні з чим.

"Ну, ясно, — подумала Лайті, — не міг же цей при мені дати гроші. Та на сережки й пошкодує, це тобі не іграшка... А може, як почне упадати... Це ж відомий прийом — спочатку здружуються з дитиною, а потім уже й до мами..."

— Чому ж не приніс? — запитала Кирила.

Хлопець розгублено кліпав очима:

— Я не знайшов... того... входу.

"От малий хитрун! Глянути на його писок, то можна повірити, що й справді не знайшов, заблудився. Мо-лодець!"

— Завтра втрапиш! — підбадьорливо сказав Нейба і, подивившись на годинника, додав: — О другій го-дині дня.

Наступного дня Кирило побіг точно о другій. Лайті побачила видовжену постать в кінці алеї, а за мить він пропав з очей. Тепер вона сиділа за столом спокійна, не без прихованого злорадства поглядаючи на свого потенціального зальотника. "Якщо не пошкодував на сережки, — подумала, — то зможе розраховувати на при-хильність. А чому б і ні?

Він мужчина цікавий, не такий, як інші, а я жінка вільна, вже ось другий рік, як розі-йшлася. Той телепень усе дорікав, що люблю речі, а не його, а що він міг забезпечити? Може, цей зрозуміє жі-ночу натуру…"

Прибіг Кирило. Знову сяючий, збуджений.

— Сережок там ніяких немає! —вигукнув.— Та вони й не знають, що це таке, і в жодної мами до вух ні-чого не причеплено, я ж придивився… Зате ось що дали!

І він простяг мамі годинника з красивим браслетом.

— Такий самий, як у дяді Нейби, тільки браслет, бачите, тонший.

— Це жіночий, — сказав Нейба.

Лайті дивилась на годинника, як зачарована. Крім двох рядів чисел на овальному циферблаті, якісь знаки виглядали з чотирьох круглих віконечок, розташованих навхрест. Підставивши його під сонячне проміння, що пробивалось на Ееранду крізь зелень, Лайті аж зажмурилась — годинник сяйнув міріадами сонць. Оце прикраса!

В той момент Нейба був нагороджений таким ласкавим, таким ніжним поглядом, що інший на його місці одразу ж розтанув би. А він сидів незворушний, задумливо спостерігаючи ту "повітряну лінзу" в кінці алеї.

З кожним днем апетит до подарунків у Лайті розпалювався все дужче. Кирило наносив їй чимало всякого дріб’язку — елегантну сумочку, хустинку, яка змінювала свій колір і візерунок (її назвали хамелеоном), якусь одежину, що скидалася не то на індійське сарі, не то На римську тогу (назвали хламидою), панчохи і т.п.

І щоразу Кирило залишався там усе довше й довше.

— А я вже дещо по-їхньому розумію! — хвалився. — Там такі гарні люди… От тільки моря коло них нема…

Лайті лише усміхалась на ті балачки. Правда, її трохи дивувала поведінка Нейби: подарунки купує, а в кіно не запрошує.

Їм лишалося кілька днів. Цього разу Кирило приніс чудернацький капелюшок — як тільки Лайті одягла його на свою теракотову голову, одразу почула притишену мелодію.

— Та він музикальний!

— Точніше — лікувальний, — обізвався Нейба. — Музична терапія.

— Вперше чую, — сяйнула усмішкою Лайті. — От що значить Одеса, чого тут тільки нема! Ви — оде-сит?

Нейба опустив очі:

— Трохи одесит. Але не зовсім…

Це, власне, були останні слова, які Лайті почула від цього загадкового чоловіка. Тих же, на які очікувала, яких жадала, він так і не сказав. На вечерю Нейба не прийшов. І наступного дня не з’явився.

Кирило, помітивши, що мама раз по раз поглядає на алею, зажурено промовив:

— Дяді Нейби не буде. Термін закінчився, чи що… Він передавав привіт.

— А більше нічого не сказав?

— Та… здається, нічого.

Мама поклала руку на Кирилове плече:

— Так-таки й нічого? Я ж по твоїх очах бачу: щось він сказав. Ну?

— Та… — Кирилові явно не хотілось признатися. — Та сказав…

— Ну, що? Що?

Кирило підвів голову, подивився на мамине обличчя:

— Гарна, сказав, у тебе мама, тільки дуже речі любить, занадто…

— А хто ж їх не любить? — обурилась Лайті. — Теж такий самий… Подивися, дурненький, он інші мами якими штучками пообвішувані… На власних машинах їздять… Адреси він не залишив?

— Ні.

Кирило сидів засмучений, їсти не хотів, тільки водив ложкою по тарілці.

— Слухай, він багато тобі грошей давав?

— Ніяких грошей він не давав.

— Бач, ти кажеш мені неправду. Ти поганий, нечемний хлопчисько! Недаремно ж і подібний на свого батечка.

Кирило зіщулився, наче його шмагали. А вона продовжувала:

— Ану ж піди, чи зараз принесеш що-небудь?

— Не хочу. Нащо тобі стільки речей?

— Е, якби без грошей, то сходив би!

Кирило ображено зиркнув на маму, мовчки встав і пішов по алеї до "повітряної лінзи". Лайті уважно ди-вилась йому вслід і бачила, як він розтанув у сонячному мареві.

"Ховайся, ховайся, малий хитрун, — думала, сидячи за столом і знічев’я покусуючи бутерброд з маслом. — Все одно сьогодні в тебе нічого не вийде".

Кирило довгенько не з’являвся.

"Може, він подався на пляж, а я тут сиджу, як дурна". — Лайті вже хотіла йти, коли раптом побачила сина. Кирило вигулькнув з "повітряної лінзи", поклав щось на асфальт і знову зник. "Розігрує... Ну, зажди..." Лайті зійшла з веранди і попрямувала в кінець алеї. Там біля великої коробки лежала записка. Пальці в Лайті чомусь затремтіли, коли вона читала:

"Ось, мамочко, маєш іще дещо. А я залишусь тут, аж поки не здобуду освіту. Можеш втішатися речами — ти їх занадто любиш, більше, аніж мене, мого батька і, мабуть, себе. Кирило"

Першу мить Лайті стояла як укопана. Потім схопила коробку і кинулась в кущі, гукаючи на весь парк:

— Кириле-е! Вилазь, дурненький!

Кирило зник. І ніхто не бачив, щоб він кудись ішов. Обшукали всю територію — хлопця ніде не було. Ніякі розшуки нічого не дали.

…Через рік Лайті приїхала в цей же будинок відпочинку вже з новим чоловіком — директором великого галантерейного магазину. Сиділи за тим самим столом на веранді. Лайті в обід завжди поглядала в кінець алеї, та нічого незвичайного не помічала. Та одного разу… на тому самому місці з’явився Кирило!

Лайті шарпнулася з-за столу, тарілка з борщем перекинулась директорові на коліна, той щось засичав, але вона не дослухалася — за мить уже була в кінці алеї.

— Де ти пропадав, шибенику?! — скрикнула, хапаючи Кирила за плечі.

Хлопець якось зачудовано озирався навколо, ніби впізнаючи місцевість.

— Ну, кажи, де блукав? — трясла його за плечі Лайті.

— Я… був у нашому Майбутньому, — тихо промовив хлопець.

— Де? — не второпала схвильована Лайті. — Де ти був?

— Тут ось, поруч, у нашому Майбутньому!

І Кирило радісно засміявся.